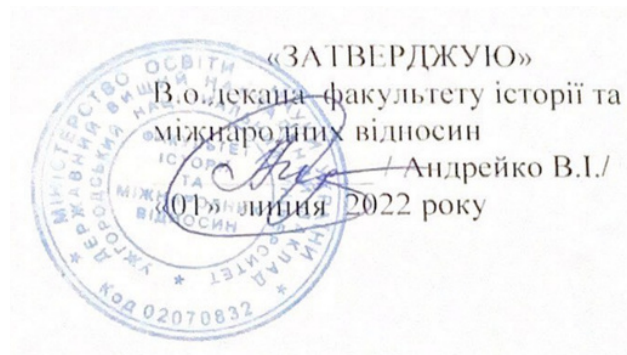

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород - 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Стратегічне управління**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 «Менеджмент»** освітньої програми «**Менеджмент**».

Розробник: Зеліч В.В., доцент, к.е.н., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні *кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту*

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією *факультету історії та міжнародних відносин* протокол № 9 від «01» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С.А.

© Зеліч В.В., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	5
Кількість модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 46	8	10
	Лекції:	
	28	8
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: модуль	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне чи письмове опитування – екзамен	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Однією із важливих частин підготовки студентів за напрямом підготовки менеджмент є дисципліна «Стратегічне управління» яка передбачає управління підприємством в умовах зовнішнього середовища, яке постійно трансформується під впливом ринкових змін, конкуренції, не стабільної політичної та економічної ситуації в країні, та вимагає від керуючих сучасних знань у сфері стратегічного управління. Вимагає від керівників різних рівнів застосовувати методи прогнозування, аналізу та вміння передбачати зміни ринкового та конкурентного середовища з метою розробки ефективних напрямів розвитку підприємства.

Метою курсу є вивчення студентами основних концепцій стратегічного управління, придбання ними практичних навиків стратегічного аналізу, які можуть бути використані в їх послідуочій роботі.

Основними задачами, що вирішуються у процесі вивчення дисципліни є:

- закріплення теоретичних знань по курсу «Стратегічне управління»;
- освоєння прийомів оцінки внутрішнього стану фірми;
- придбання практичних навиків з визначення конкурентного положення компанії і передбачення можливих негативних змін в зовнішньому середовищі;
- отримання необхідних знань для того, щоб розробляти заходи по стабілізації і поліпшенню конкурентних позицій своїй організації;
- оволодіння навиками зі структуризації цілі і визначенню стратегій досягнення поставленої мети.

Дисципліна, що вивчається тісно пов'язана з такими учбовими предметами як «Стратегічне планування», «Теорія організації», «Організаційна поведінка», «Маркетинг», «Основи менеджменту», «Фінанси підприємства».

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

загальних:

- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальних:

- 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. (С1)
- 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. (С2)
- 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. (С6)
- 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. (С8)
- 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. (С9)
- 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. (С10)
- 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. (С12)
- 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. (С14)
- 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. (С15)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Стратегічне управління» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр 1.1.9 за ОП	Основи підприємницької і ринкової економіки
Шифр 1.1.17 за ОП	Основи менеджменту
Шифр 1.1.18 за ОП	Методи менеджменту та адміністрування
Шифр 1.1.20 за ОП	Міжнародні економічні відносини
Шифр 1.1.22 за ОП	Менеджмент ЗЕД підприємств
Шифр 1.1.29 за ОП	Методи прийняття управлінських рішень
Шифр 1.1.30 за ОП	Менеджмент проектів
Шифр 1.1.31 за ОП	Операційний менеджмент

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Менеджмент», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. (P1)	ПРН 1.
3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. (P3)	ПРН 3.
4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. (P4)	ПРН 4.
8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. (P8)	ПРН 8.
9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. (P9)	ПРН 9.
10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. (P10)	ПРН 10.
11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. (P11)	ПРН 11.
13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами. (P13)	ПРН 13.
15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності. (P15)	ПРН 15.
16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. (P16)	ПРН 16.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Стратегічне управління»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати свої права та обов'язки як члена суспільства, орієнтуватися в основних стратегічного управління, дотримуватися основ верховенства права та законодавства; освоїти основні принципи, інструменти та механізми стратегічного управління; усвідомити права і свободи людини як громадянина України;	Р 1.

Орієнтуватися у теорії стратегічного управління, знати функції менеджменту, вміти застосувати механізми стратегічного управління на підприємстві. Знати сучасні концепції лідерства.	Р 3.
Вміти самостійно приймати управлінські рішення, та обґрунтовувати їх відповідність та правильність. Вміти виявляти проблеми в стратегічному управлінні підприємства.	Р 4.
Вміти використовувати інструменти та методи менеджменту стратегічного управління на різних рівнях для забезпечення ефективності діяльності організації.	Р 8.
Демонструвати вміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, знати основи теорій лідерства та командної роботи.	Р 9.
Знати та вміти застосовувати механізми і інструменти мотивації персоналу на підприємстві.	Р 10.
Мати комунікаційні здібності у різних сферах діяльності організації. Вміти швидко аналізувати ситуації в стратегічному управлінні для прийняття обґрунтованих рішень.	Р 11.
Вміти правильно спілкуватися усною та письмовою державною та іноземною мовами.	Р 13.
Демонструвати здатність діяти свідомо та відповідально при здійсненні управління та дотримуватися етики бізнесу і соціальної відповідальності ведення бізнесу.	Р 15.
Володіти навичками відкритості, не критичності сприйняття, гнучкого мислення, здатністю сприймати нові знання, інформацію та вміти з нею працювати. Здатністю до самостійної роботи та аналізу.	Р 16.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: складання екзамену; письмове тестування; підготовка індивідуальних наукових робіт, доповідей по відповідних питаннях; доповіді – презентації по тематичних питаннях, розв'язування практичних ситуаційних завдань тощо.

Методи навчання: лекції, практичні (семінарські) заняття, дискусія, виконання індивідуального завдання, есе, консультації, самостійна робота.

Застосування стандартних методів навчання: лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні, із застосуванням ігрових методів), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН; практичні заняття; індивідуальні завдання; самостійну роботу студентів; диспути, дискусії та інші форми навчання (стандартизовані тести, аналітичні звіти та доповіді, презентації та виступи на наукових заходах).

Застосування інтерактивних методів навчання: інтерактивні стратегії навчання для заохочення мовлення: виступ, мозковий штурм, обговорення; індивідуальна участь: case-study навчання, exitslips (підсумкове письмове завдання), робота над помилками, опитування, метод «запитай в того, хто знає»; колективна участь: обмін партнерами, метод «викладач-студент», дебати, оптиміст/песиміст, експертна оцінка; діяльність в групах: ротація, перегляд і аналіз фільмів;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування; виступ на семінарських заняттях; підготовка тематичної доповіді, есе чи презентації.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота; письмове тестування з теми (модулю).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Поточний контроль — регулярний контроль рівня засвоєння матеріалу на лекціях, семінарських і практичних заняттях. Застосовується він з метою перевірки підготовленості студентів для виконання конкретних навчальних завдань.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться з метою оцінювання результатів вивчення дисципліни. Здійснюється у формі опитування за визначеними темами.

Формами поточного контролю є: семінарське заняття — форма навчального заняття, на якому відбувається обговорення попередньо визначених питань, до яких студенти готують тези виступів, доповіді чи доповіді-презентації. Під час семінарського заняття передбачається проведення дискусій.

Мета дискусії — виявити відмінності в розумінні питання і у творчій суперечці дійти до спільної точки зору. Змістовна самостійна робота студента полягає у накопиченні необхідних знань з теми семінарського заняття. У робочій програмі та методичних матеріалах подано плани занять, основна та додаткова література, теми для опрацювання, контрольні питання по темах (обговорення під час семінару).

Практичне заняття — форма навчального заняття, під час якого студенти детально вивчають окремі теоретичні положення навчальної дисципліни та набувають вмінь і навичок їх практичного застосування. Практичні заняття мають різну форму. Так, вони можуть проходити у вигляді самостійного виконання студентами завдань та подальшого аналізу типових помилок разом із викладачем та за участю інших студентів. Передбачається активна групова робота студентів, які готуватимуть групові проекти за певними темами, представлятимуть їх перед студентською аудиторією для обговорення.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою; шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано). Тестування, опитування, дискусії, презентації, письмові есе, самоконтроль і самооцінка, модульні контрольні роботи, усний екзамен. Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Стратегічне управління» здійснюється відповідно до графіку (табл. 5.1.)

Таблиця 5.1.

Модуль 1, 4 курс, 8 семестр	
Поточний контроль за змістовим модулем №1	
Поточний контроль за змістовим модулем №2	
Підсумковий контроль за семестр: екзамен	

Студенти вивчають дисципліну «Стратегічне управління» протягом одного семестру, тобто один модуль, який складається з двох змістовних модулів. Після виконання змістового модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється поточний контроль – модульна контрольна робота.

Таблиця 5. 2.

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
залік (4 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2				100 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль. З цих 100 балів 50%, тобто 50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії. Решта 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – доповідь, реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в 40 балів, а практична – 10.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С») – за розширеною національною шкалою – «добре»), або підсумкового контролю (залік).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати екзамен із дисципліни. У такому випадку в заліково - екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5. 3.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за модульний контроль

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота		Сума
Модуль 1, 8 семестр							
Змістовий модуль № 1 (50 балів)					Індивідуальна робота	Модульний контроль № 1	100 балів
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	10 балів	Теми 1-5	
5	10	10	10	5	50 балів	50 балів	
Змістовий модуль № 2 (50 балів)					Індивідуальна робота	Модульний контроль № 2	100 балів
Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	10 балів	Теми 6-10	
10	5	5	10	10	50 балів	50 балів	
Підсумковий контроль: екзамен 100 балів							

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (40 балів);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (10 балів);
- контроль за виконанням модульного завдання (50 балів).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує 50-бальну систему оцінювання – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Питання до підсумкового контролю передбачають охоплення та перевірку рівня теоретичних і практичних знань студентів. Під час опитування (заліку чи екзамену) студент дає відповідь на три основні запитання, які охоплюють увесь курс навчальної дисципліни. У разі потреби викладач ставить додаткові запитання.

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі екзамену. До них допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану. Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше 60 балів зобов'язаний скласти екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час екзамену оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) рахується такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4.:

Таблиця 5.4.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту доповідей і рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на 10 балів.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах 40 балів у кожному змістовному модулі. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Модульний контроль та екзамен приймаються у письмово-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.5.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2
--	---------------------	---------------------

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4×10 балів	40	4×10 балів	40
*Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація, есе, індивідуальне завдання	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

* можливий вид діяльності здобувача у випадку дистанційного навчання (тестові завдання на платформі Moodle)

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів, які повністю розкривають майстерність володіння теоретичними та практичними компонентами дисципліни. Дають змогу зрозуміти, чітко структурувати необхідні вміння та критерії щодо відповіді студента.

Таблиця 5.6.

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень Студент	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінний	100...90	- вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; - самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; - вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.	- може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; - виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; - вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
Достатній	89...70	- вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.	- за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; - має стійкі навички виконання завдання.
Задовільний	69...51	- володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу.	- має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
Незадовільний	50...26	- має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; - відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	- планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
Неприйнятний	25...1	- студент не володіє навчальним матеріалом.	- виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Становлення концепції стратегічного управління.

1. Передумови стратегічного управління.
2. Еволюція концепції стратегічного управління.
3. Школи стратегічного управління.
4. Поняття стратегічного управління.
5. Модель стратегічного управління.

Тема 2. Цільовий підхід, як основа стратегічного управління.

1. Стратегічне бачення.
2. Місія.
3. Цілі в стратегічному управлінні.

Тема 3. Сутність середовища підприємства.

1. Середовище підприємства як об'єкт стратегічного аналізу.
2. Чинники макросередовища та мікросередовища підприємства.
3. Внутрішнє середовище підприємства.

Тема 4. Стратегічний аналіз середовища підприємства.

1. Зміст стратегічного аналізу середовища підприємства.
2. Аналіз можливостей і загроз.
3. Аналіз привабливості галузі і конкуренції в ній.

Тема 5. Формування господарського портфелю підприємства. Стратегічний набір.

1. Поняття господарський портфель підприємства та його складові.
2. Підходи до визначення складових господарського портфелю.
3. Сутність стратегії та стратегічного набору підприємства.
4. Формування ефективного стратегічного набору.

Тема 6. Система стратегій підприємства.

1. Корпоративні стратегії підприємства.
2. Ділові стратегії підприємства.
3. Функціональні стратегії та їх взаємозв'язок.
4. Операційні стратегії.

Тема 7. Альтернативність у стратегічному виборі.

1. Поняття стратегічних альтернатив.
2. Методи вибору стратегічних альтернатив.
3. Експертні методи в стратегічному виборі.

Тема 8. Стратегічне планування в системі управління підприємством.

1. Сутність стратегічного планування.
2. Вимоги до стратегічного плану.
3. Принципи стратегічного планування.
4. Етапи стратегічного планування.
5. Підходи до стратегічного планування.
6. Причини непрацюючих планів.

Тема 9. Реалізація стратегії підприємства.

1. Завдання, що розв'язуються при реалізації стратегії.
2. Стратегічні зміни, як важливий фактор успішної реалізації стратегії.
3. Роль вищого керівництва в реалізації стратегії.
4. Значення організаційної структури в реалізації стратегії.
5. Мотивація персоналу в процесі реалізації стратегії.
6. Організаційна культура в забезпеченні ефективності стратегії.

Тема 10. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії. Стратегічний контроль.

1. Сутність стратегічної інформації.
2. Інформаційна система стратегічного управління.
3. Призначення стратегічного контролю.
4. Етапи стратегічного контролю.
5. Вимоги до системи стратегічного контролю.
6. Види і типи стратегічного контролю.

6.2. Структура навчальної дисципліни по навчальному плану

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Форма навчання: денна				Форма навчання: заочна			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	Самостійна робота		Лекції	Практичні (семінарські)	Самостійна робота
Модуль №1. Змістовий модуль I. Теоретичні основи становлення концепцій стратегічного управління								
Тема 1. Становлення концепції стратегічного управління.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	1	7,8
Тема 2. Цільовий підхід, як основа стратегічного управління.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	1	7,8
Тема 3. Сутність середовища підприємства.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	-	7,8

Тема 4. Стратегічний аналіз середовища підприємства.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	-	7,8
Тема 5. Формування господарського портфелю підприємства. Стратегічний набір.	9	2,8	1,6	4,6	9	-	-	7,8
	45	14	8	23	45	4	2	39
Змістовний модуль II. Система стратегій та реалізація планування в управлінні підприємством								
Тема 6. Система стратегій підприємства.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	1	7,8
Тема 7. Альтернативність у стратегічному виборі.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	1	7,8
Тема 8. Стратегічне планування в системі управління підприємством.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	-	7,8
Тема 9. Реалізація стратегії підприємства.	9	2,8	1,6	4,6	9	1	-	7,8
Тема 10. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії. Стратегічний контроль.	9	2,8	1,6	4,6	9	-	-	7,8
Разом за модуль	45	14	8	23	45	4	2	39
Разом за семестр	90	28	16	46	90	8	4	78

Методичні вказівки по підготовці до практичних занять

Участь у практичних заняттях має бути спрямована не просто на набуття певної суми знань, а головним чином на вироблення уміння і навичок. За допомогою отриманих знань самостійно розбиратися у складних процесах суспільного розвитку. Одним з ефективних засобів активізації студентів на практичних заняттях є проблемне навчання, що сприяє розвитку творчої думки і процесу пізнання.

Практичні заняття можуть набувати різних організаційних форм: «круглий стіл», ділова гра, диспут, конкурс на кращі знання навчального матеріалу, підготовка доповідей. У їх основі – поглиблення якісної підготовки, підвищення ефективності практики, вироблення вміння відстоювати власні переконання, вести творчу дискусію.

Найбільш поширена форма практики – розгорнута бесіда. Вона вимагає знання фактичного матеріалу, уміння аргументовано викласти свої знання в усній формі. При підготовці до практичного заняття треба керуватися такими рекомендаціями:

- Докладно ознайомтеся з темою і планом практичного заняття, кожним із винесених на розгляд питань.
- Замоте у бібліотеці відповідні рекомендовані джерела й літературу, насамперед обов'язкову.
- Прочитайте джерела й основну літературу до кожного з питань практичного заняття, намагаючись осмислити прочитане.
- Законспекуйте необхідний матеріал, випишіть цитати.
- Складіть план і текст свого виступ на практичному занятті з кожного питання. Потренуйте свій виступ.

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Становлення концепції стратегічного управління.	1,6	1

2	Тема 2. Цільовий підхід, як основа стратегічного управління.	1,6	1
3	Тема 3. Сутність середовища підприємства.	1,6	-
4	Тема 4. Стратегічний аналіз середовища підприємства.	1,6	-
5	Тема 5. Формування господарського портфелю підприємства. Стратегічний набір.	1,6	-
6	Тема 6. Система стратегій підприємства.	1,6	1
7	Тема 7. Альтернативність у стратегічному виборі.	1,6	1
8	Тема 8. Стратегічне планування в системі управління підприємством.	1,6	-
9	Тема 9. Реалізація стратегії підприємства.	1,6	-
10	Тема 10. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії. Стратегічний контроль.	1,6	-
Разом		16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Становлення концепції стратегічного управління.	4,6	7,8
2	Тема 2. Цільовий підхід, як основа стратегічного управління.	4,6	7,8
3	Тема 3. Сутність середовища підприємства.	4,6	7,8
4	Тема 4. Стратегічний аналіз середовища підприємства.	4,6	7,8
5	Тема 5. Формування господарського портфелю підприємства. Стратегічний набір.	4,6	7,8
6	Тема 6. Система стратегій підприємства.	4,6	7,8
7	Тема 7. Альтернативність у стратегічному виборі.	4,6	7,8
8	Тема 8. Стратегічне планування в системі управління підприємством.	4,6	7,8
9	Тема 9. Реалізація стратегії підприємства.	4,6	7,8
10	Тема 10. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії. Стратегічний контроль.	4,6	7,8
		46	78

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ»

I – модуль.

1. Передумови стратегічного управління.
2. Еволюція концепції стратегічного управління.
3. Становлення концепції стратегічного управління.
4. Школи стратегічного управління.
5. Поняття стратегічного управління.
6. Модель стратегічного управління.
7. Цільовий підхід, як основ стратегічного управління.
8. Стратегічне бачення.
9. Місія.
10. Цілі в стратегічному управлінні.
11. Сутність середовища підприємства.
12. Середовище підприємства як об'єкт стратегічного аналізу.
13. Чинники макросередовища та мікросередовища підприємства.

14. Внутрішнє середовище підприємства.
15. Стратегічний аналіз середовища підприємства.
16. Зміст стратегічного аналізу середовища підприємства.
17. Аналіз можливостей і загроз.
18. Аналіз привабливості галузі і конкуренції в ній.
19. Формування господарського портфелю підприємства.
20. Поняття господарський портфель підприємства та його складові.
21. Підходи до визначення складових господарського портфелю.
22. Стратегічний набір.
23. Сутність стратегії та стратегічного набору підприємства.
24. Формування ефективного стратегічного набору.

II – модуль.

1. Корпоративні стратегії підприємства.
2. Ділові стратегії підприємства.
3. Функціональні стратегії та їх взаємозв'язок.
4. Операційні стратегії.
5. Альтернативність у стратегічному виборі.
6. Поняття стратегічних альтернатив.
7. Методи вибору стратегічних альтернатив.
8. Експертні методи в стратегічному виборі.
9. Система стратегій підприємства.
10. Стратегічне планування в системі управління підприємством.
11. Сутність стратегічного планування.
12. Вимоги до стратегічного плану.
13. Принципи стратегічного планування.
14. Етапи стратегічного планування.
15. Підходи до стратегічного планування.
16. Причини непрацюючих планів.
17. Реалізація стратегії підприємства.
18. Завдання, що розв'язуються при реалізації стратегії.
19. Стратегічні зміни, як важливий фактор успішної реалізації стратегії.
20. Роль вищого керівництва в реалізації стратегії.
21. Значення організаційної структури в реалізації стратегії.
22. Мотивація персоналу в процесі реалізації стратегії.
23. Організаційна культура в забезпеченні ефективності стратегії.
24. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії.
25. Сутність стратегічної інформації.
26. Інформаційна система стратегічного управління.
27. Основи стратегічного контролю.
28. Призначення стратегічного контролю.
29. Етапи стратегічного контролю.
30. Вимоги до системи стратегічного контролю.
31. Види і типи стратегічного контролю.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- Робоча програма навчальної дисципліни «Стратегічне управління»;
- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Стратегічне управління»;
- Електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни «Стратегічне управління»;
- Індивідуальні теми для самостійного виконання (електронний варіант);

- Методичні рекомендації з курсу «Стратегічне управління» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент» Ужгород: ДВНЗ «УжНУ».

8. ВИКОРИСТАНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дикань В.Л. Стратегічне управління [текст]: навчальний посібник / В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко – К. «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
2. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 440 с. – ISBN 978-966-364-903-0.
3. Стратегічне управління: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [О.М. Тищенко ... [та ін.]; Міністерство освіти і науки України, Нац. фармацевтичний університет, Харківський нац. автомобільно-дорожній університет. - Харків: ХНАДУ, 2016. - 252 с.
4. Краснокутська Н.С. Стратегічне управління: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Н.С. Краснокутська, І.А. Кабанець – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – 460 с.
5. Прокопенко О.В. Стратегічне управління системною стійкістю національної інноваційної системи: колективна монографія / О.В. Прокопенко [та 13 інших]; за загальною редакцією О.В. Прокопенко, В.А. Омеляненка. - Суми: Триторія, 2019. - 222 с.
6. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний посібник [Електронний ресурс]: навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Л. П. Артеменко. – Електронні текстові дані (1 файл: 17,2 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 342 с.
7. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник / О. М. Сумець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с.

Додаткова література

1. Менеджмент-освіта для бакалаврів: практикум у 2 т./ В.В. Дергачова, Л.М. Шульгіна, Довгань Л.Є. та ін. - Довгань Л.Є., Артеменко Л.П. Стратегічне управління підприємством. Р. 5. – Т.1. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. – 412 с. - С. 267 - 347.
2. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу: навчальний посібник / В.Г. Балан. - Київ: Наукова столиця, 2018. - 200 с.
3. Кушлик О.Ю. Стратегічне управління: навчальний посібник / О.Ю. Кушлик, Г.С. Степанюк ; Міністерство освіти і науки України, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Кафедра менеджменту і адміністрування. – Івано - Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. - 235 с.
4. Рябцев Г. Л. Основи стратегічного планування: навчальний посібник для слухачів заочно-дистанційної форми навчання / Г.Л. Рябцев; Нац. академія держ. управління при Президенті України. - Київ: Псіхея, 2015. - 71 с.
5. Чухрай Н. І. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: підручник / Н.І. Чухрай, О.П. Просович; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів: Львівська політехніка, 2015. - 497 с.
6. Любанова Т.П. Стратегічне планування на підприємстві [Текст]: навч. посіб./ Т.П. Любанова, Л.В. Мясоедова, Ю.А. Олейникова. — Март, 2009. —400 с.
7. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент [Текст]: навч. посіб./ В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. — К.: КПІ, 2001. — 557 с.

8. Шершньова З.Є. Стратегічне управління [Текст]: навч. посібник/ З.Є. Шершньова, С.В. Оборська. — К.: КНЕУ, 1999. — 384 с.
9. Шершньова З.Є. Стратегічне управління [Текст] — підручник / З.Є. Шершньова. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2004. — 699 с.
10. Коваленко І.В. - Сучасні методи конкурентної боротьби у стратегії розвитку фірм Європейські перспективи № 11, 2013. 1.
11. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління. Навчальний посібник 2ге вид.– К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
12. Стратегічний менеджмент. [текст] навчальний посібник / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П. Бутко, М.Ю. Дітковська, С.М. Задорожна та ін.] – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
13. Москаленко В.В. Моделі та методи стратегічного управління розвитком підприємства: монографія / В.В. Москаленко, М.Д. Годлевський; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". - Харків: Точка, 2018. - 207 с.
14. Артеменко Л.П. Конкурентоспроможність України в четвертій індустріальній революції // Побудова інформаційного суспільства: ресурси і технології: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 19-20 вересня 2019 р. [Електронний ресурс] / МОН України, УкрІНТЕІ [та ін.]. – Київ: УкрІНТЕІ, 2019. – с. 72-75 (ISBN 978-966-479-104-2)
15. Артеменко Л. П., Маленко М.П. Інструменти та засоби реалізації політики забезпечення конкурентних переваг підприємства // V Всеукраїнської науково-практичної конференції “Глобалізація напрямів формування промислового потенціалу в умовах постіндустріальних трансформацій” 18 грудня 2019 м. Київ <http://ktpc-conf.kpi.ua/v2019/paper/view/19195>
16. Артеменко Л. П., Маленко М.П. Управлінський аспект забезпечення конкурентоспроможності підприємства // Актуальні проблеми економіки та управління. – №14. - 2020. <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/192864>
17. Романенко О.О. Стратегічна платформа розвитку підприємства: монографія / О.О. Романенко. - Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. - 371 с.
18. Мазур О. В. Стратегічне управління ресурсозбереженням підприємства в умовах енергетичних обмежень / О. В. Мазур, Л. П. Артеменко // Економічний вісник НТУУ «КПІ»: збірник наукових праць. - 2017. - № 14. - С. 245-250.
19. Теоретичні та прикладні аспекти управління підприємством в умовах змін зовнішнього середовища: колективна монографія / за загальною редакцією Т.Є. Андрєєвої; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет будівництва та архітектури. - Харків: Панов А.М., 2017. - 65 с.
20. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу: колективна монографія / Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" ; за редакцією А.П. Наливайка. - Київ : КНЕУ, 2015. - 398 с.
21. Артеменко Л. П., Салабай В.О. Управління емоціями споживачів як стратегічний інструмент // Пріоритети сучасної науки (частина I): матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 19-20 листопада 2019 року. – Київ: МЦНІД, 2019. – С. 10-11.
22. Хомич О.В., Артеменко Л. П., Стратегічне Agile управління сучасними організаціями // Фаховий збірник наукових праць «Проблеми системного підходу в економіці» (НАУ). - № 6(74). - 2019. - С.155-159. http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/6_74_2_2019_ukr/20.pdf
23. Хомич О.В. Артеменко Л. П. Symbiosis of strategic and agile management in leading modern organizations // Стабілізація ринкової трансформації економіки: теорія, організація та методика: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 21 грудня 2019 р.). – К.: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2019. – с. 67-68.
24. Артеменко Л. П., Салабай В.О. Діджиталізація як цифрова стратегія розвитку бізнесу// Міжнародна науково-практична конференція “Актуальні питання економіки,

фінансів, обліку та права в Україні та світі”, 23 грудня 2019: у 5 ч., Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.1. - С. 9 -11.

25. Артеменко Л. П., Лютенко Д.Д. Соціальний медіа маркетинг як інструмент реалізації маркетингової стратегії підприємства // The 5th International scientific and practical conference “Topical issues of the development of modern science” (January 15-17, 2020) Publishing House “ACCENT”, Sofia, Bulgaria. 2020. - p. 215-223.

26. Artemenko L., Liutenko D. Tools for international business competitiveness assessment // Фінансова політика України в умовах європейської інтеграції: зб. тез наук. доп. за матеріалами I Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, м. Львів, 20 лютого 2020 р.: у 2 ч. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. Ч. 1. – с. 152-154.

27. Артеменко Л.П., Шиліпук О.Я. Ефективність стратегічного управління підприємством // Збірник наукових праць "Сучасні підходи до управління підприємством". - №5. - 2020. – с. 4-13. <http://spu.fmm.kpi.ua/article/view/204735>

28. Артеменко Л.П., Шиліпук О.Я. Інструменти стратегічного управління аграрними підприємствами // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін: зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020 р.). / за ред. Пилипенко К.А. Полтава: ПДАА, 2020. - С. 18-21.

29. Артеменко Л.П., Прудкий В. В. Формування стратегії управління на засадах концепції сталого розвитку // Глобалізація напрямів формування промислового потенціалу в умовах постіндустріальних трансформацій: матеріали VI Всеукр. наук. практ. конф. з міжнар. участю 16 грудня 2020 року. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – С. 110-112.

30. Шубіна К.А., Артеменко Л.П. Стратегічні пріоритети стійкого розвитку фармацевтичних підприємств // Актуальні проблеми економіки та управління. – №15. - 2021. <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view>

31. Довмат А. В., Артеменко Л.П. Модель ABCD в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства // Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 17 березня 2021 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2021. Ч. 1. – 36-37 с.

32. Грушка А. О., Артеменко Л. П. Бенчмаркінг конкурентоспроможності України // Актуальні проблеми теорії менеджменту, маркетингу та фінансів: наукові ідеї та механізми реалізації: Матеріали всеукраїнської (із зарубіжною участю) наукової конференції / Донецький національний технічний університет / Покровськ: ДВНЗ «ДонНТУ», 2021. 185-188 с.

33. Артеменко Л. П., Полова Д. В. Підвищення конкурентоспроможності персоналу підприємства // Управління персоналом в інституційній економіці: матеріали II Всеукр. наук. практ. конф. студ., аспір. і мол. вчених з міжнародною участю 28 квітня 2021 року. – Київ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – С104-105.

34. Організаційно-економічні механізми розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств: монографія / Л. П. Артеменко, І. С. Луценко, С. О. Пермінова, М. А., Пічугіна, М. О. Чупріна; за ред. О. А. Гавриша. – К : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2019. 320 с.

35. Гогот М. М., Артеменко Л. П. Принципи розробки кадрової стратегії підприємства // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління [Текст] Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 26 березня 2019 року. – К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019. - с.12-13.

36. Артеменко Л.П., Стоян С.С. Напрями підвищення міжнародної конкурентоспроможності України // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління [Текст] Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 26 березня 2019 року. – К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019. - с.90-92.

37. Артеменко Л.П., Шиліпук О.Я. Сучасні технології оцінювання конкурентоспроможності підприємства // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління [Текст] Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 26 березня 2019 року. – К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського », 2019. - с.33-34.

38. Хомич О. В., Артеменко Л.П. Європейські стандарти конкурентоспроможності молочної продукції // Становлення нової економіки в сучасних умовах: проблеми, особливості

та напрями: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 30 березня 2019 р.). – К.: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2019. – с. 31-33.

39. Методологія інноваційного розвитку промислових підприємств у контексті євроінтеграції: монографія / Л.М.Шульгіна, Л.П.Артеменко, Ж.М. Жигалкевич, М.О. Чуприна, Г.П. Жалдак; за ред. Л.М. Шульгіної. Розділ 2. Артеменко Л.П. Діагностика безпекового середовища промислових підприємств в європейському економічному просторі // – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 198 с.

40. Артеменко Л.П., Гура Є.П. Види конкурентних стратегій та приклади їх реалізації // Сучасні підходи до управління підприємством: збірник тез доповідей ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 12 квітня 2018. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. – С. 79.

28. Одінцева С.В., Артеменко Л.П. Формування іміджу підприємства: світовий та вітчизняний досвід //Актуальні проблеми економіки та управління. - №12. – 2018. ape.fmm.kpi.ua/article/download/130972/126705 Index Copernicus (з 2016 року), РИНЦ, ELAKPI, ROAD (Directory of Open Access scholarly Resources). Google Scholar.